

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség : és Kiadóhivatal : Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyíraty János Dr. Fehérvári Dezso agyvédek.	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes. szám ára 4 fillér.
--	--------------------------------	---	---	--

A választók névsora.

Baja, 1911. május 5

Ma, május hó 5-én tették a városházán közszemlére az országgyűlési képviselőválasztók jövő évi névjegyzékét. Ebben a névjegyzékben tudvalevőleg az a változás van, hogy a múlt évi választók közül kétszáz bajai polgár elvesztette a választói jogát. Az értesítés, amelyet a polgári jogait veszített egyén az összeíró küldöttségtől kapott röviden foglalja össze az indokolást.

Most, amikor az általános, egyenlő és titkos választói jogért, a népjogokért folyó agitáció teljes erejéből megindult, egy kissé furcsán hat ez a tömeges jogvesztés. Ugy véljük, hogy a jogokat szükmarkuan osztogató törvényt a legvégsőkig liberálisan kellene kezelni, hogy minél kevesebben érezzék az elavult törvény hátrányait.

Hogy Baján ez nem így volt ezáltal, amikor a munkapárt van uralmon, azt a legjobban bizonyítja az a kétszáz értesítés, amely szét ment a városban a jogokat veszített polgárokhoz.

A választók névsorának közzététele ma megtörtént. A névsor a városi kiadóban közszemlére van téve és abba bárki betekinthez.

Felhívjuk mindazon polgárok figyelmét, aki a múlt évben birt jogait ezáltal elvesztették, de úgy vélik, hogy őket a választói jog megilleti, valamint figyelmeztetjük azon polgárokat is, akik sem a múlt évben, sem ez évben felvéve ugyan nem voltak, de őket a választói jog megilleti, hogy május hó 15-ig felelbezhetnek.

Szerkesztőségünk készséggel és teljesen díjtalanul jár el a választói jog ügyében azoknak a polgároknak, akik hozzánk fordulnak úgy a felelbezés, mint a névsornál való betekintés dolgában.

Aki úgy véli, hogy a jog megilleti és a névsorban nincsen felvéve, az feltétlen felelbezzon. A felelbezéshez szükséges az adókönyvecske, amellyel bizonyítani lehet, hogy a felelbezőnek adója megüti a cenzust.

A Józsefváros

van most megint napirenden. Most kell eldölnie annak, hogy lessz-e ebben a városrészben általános házberadó, vagy sem?

A pénzügyigazgatóság a házadó törvényre való hivatkozással elrendelte azt, hogy a Józsefváros ez évre általános házberadó körzette alakittassék. Ha a pénzügyigazgatóságnak ezen rendelete érvénybe lép, úgy rendkívül súlyos teher nehezedik éppen arra a városrészre, a hol a legtöbb szegényember lakik, ahol a legtöbb ember érzi a megélhetésért való küzdelem nehézségeit. Ha a rendelet érvénybe lép, úgy megdrágul a lakbér éppen ott, ahol a sok szegény ember a mai nehéz megélhetési viszonyok mellett most is nehezen tud kötelezettségének eleget tenni.

Ezeknek a figyelembevételével megfelelbezte a város tanácsa a rendeletet. A felelbezés arra van alapítva, hogy nincsen a Józsefvárosban annyi lakás berbeadva, mint ahogyan ezt a pénzügyigazgatóság feltünteti. Ebbe tévedésnek, téves adatoknak kellett beleszúznia.

A felelbezés folytán ellenőrzik a Józsefvárost és a célból már tegnapelőtt ugynevezett stichpróbákat rendeztek, amelyeknél jelen volt és ezután is jelen lesz a városi adóügyosztály vezetője.

Az adóügyi tanácsnok, az ügyosztály vezetője teljesen ismerje a helyi viszonyoknak és eljárása a városrész érdekében történik. Eppen ezért ajánlatos volna, ha a Józsefvárosban teljes bizalommal fogadnák ö, kijelentéseit és intézkedéseit nem zavarnák.

Ha ő egy lakrésznek mineműségét megállapítja, azt akkor az meg is áll és az lehetőleg arra vezet, hogy esetleg a felelbezés eredménnyel jár.

Ezért nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy bizalommal fogadják a és megállapításait helyben hagyják.

Levél az Újvilágból.

Érdekes ajánlott levelet kaptam április hó 28-án a főgimnázium Toth Kálmán önképzőköre. Egy temerini születésű takácsmester, aki egyuttal poétai tehetséggel is meg van áldva, halálos betegségében költeményeinek örökösétül a Toth Kálmán önképzőköri nevezi meg és csak válaszra vár, hogy költeményeit a messze idegenből haza küldje az itthon maradtakat pedig a kör rendelkezésére bocsássa. Bizonyára érdekelni fogja Bácsbodrog vármegye lakóit Petri Ádám levele és a levele mellé tett egy pár költeménye. Eppen azért szóról-szóra közöljük:

• A Toth Kálmán magyar költő társulatának Zombor, Baja, vagy Szabadkán. Nagyerdemű Társulat!

A magyar nemzeti szellem érdekében fordulok Erdemes Collega Urak.

Előre bocsájtv személyiségemről némi Individuálisságot.

Petri Ádám a nevem, Bács megye, Temerinben születtem 1869. évben, 10 éves koromban takács inasnak mentem és az ezredéves kiállításban mint temerini takács mester ki lettem tüntetve érem és oklevéllel. Egy időben a »Herko Páter«-ba írtam élvörseket, később Budapesten a »Fűzfa Poéta« című lapot indítottam.

A sors ide vetett Amerikába, ahol már több mint egy éve betegestelek. 1908-ban érkeztem ide és bizony a talaj és a különféle foglalkozás megtört, szegény vagyok — de van egy gazdaságom, egy kincsem, amelyet a netáni haláltorkából Édes hazám részére megakarok menteni és amely kincs ha elveszem — ez nemzeti kár volna! Magyarországon egy helyen befalaztam 250 költeményt, amelyekről Perli Mihály művezető ur, a kassai javító intézeténi, is tud. És itt nálam Amerikában is van 100 költeményem. Tehát ezen otthoni költeményeim Önökre bízom, Uraim, ha lennének oly szívesek édes hazám számára megmenteni és megőrizni, ha talán idővel a gazdag Bácskában találkozik nemes lelkű ember, aki a költő-takács-mestert az egész nemzetnek egy kötetben átnyújtja.

Lehet, hogy még meglátom édes hazámat, ámbár betegségem fokozódik és ez az indító ok költeményeim megmentésére. Hej! mert a rideg kaszást látom közeledni és letarló; és bele sepernek valamely hulláegetőba versemmel együtt, ahol annyi és megannyi bánya- és gyáriparos és műveletlen Individuumokkal, nemcsak életetben, hanem életemen tul is egy Régioba takar az örök elmulás keze.

De nem, — ez nem lehetséges!

A muzsák istenei ezt meg nem engedhetik, kiknek én, az egyszerű takácsmester, életet, szerelmet áldozott és kiknek oltáira utolsó filléremet is sokszor feláldoztam; és újra kérem Önöket, mentsek meg költeményeim a haza részére. És Magyarország lesz az egyedüli, melynek takácsmester költője lesz és van, mert a takácsmesterség úgy is kihud az egész föld kerékéről, helyette a gőz, a technika lépett-tette; és ha még 1000 millió takácsmester születne, — kérdés — születne-e egy költő a sok között.

Tehát egy született és ezt mentsek meg a örökös haláltól, ami nemcsak szíveség, hanem hazafiai kötelesség is. És már ha az én poraimat nem jelzi édes hazám földjén semmi, emeljenek a temerini temetőben egy érc cöveket édes szüleim sírjánál ezzel a felirattal: »Petri Ádám költő-takács mester születése Erdemes soraikat megelőbb várnám és hogy küldjem-e Önöknek, vagy talán másbova költeményeimet.

Hazafiai üdvözléssel Petri Ádám 1911. ápr. 15. West Hoboken, Amerika.

Itt küldök onnan költeményeket, ahol még
eddig magyar költő nem járt.

Az Amazon partján.

Oh örökös tavasz! —
Már unni kezdelek —
Mint elfáradt lepkét,
Virág, fény, nem ihlet.
Szürke, borus eget —
Télért! eped szívem.
S tán jobban örülök
Egy új kikeleten.

Az Océánon.

Csendes az Océán —
Végtelenségébe'
Talán elszenderült?
S bűvös álomképek
Játszadoznak véle.

Billio fodrában
Mintha elpárulna,
Vagy tán csókot lehel
A piruló hajnal —
Szüzi ajakára!

Ki hinné, ki hinné,
Aki tegnap látta
Furiai képét —
S majdnem széjjel szakadt
Víz-hegy hullámába.

Még a délibáb is
Mintha rajt szaladna —
Ingerkedne véle —
Tüske rózsákat fest —
Fodros szoknyájára.

Amott egy vitorlást
Felemelt az égbe,
Majd zöldelő virányt
Kristály palotákkal —
Teremt hevenyében.

Ott a messzeségben,
Nem is olyan messze!
Mintha ezer Nimpha
Atlátszó fátyolban
Tündér táncot lejtne.

Oh! és milyen szépek!
Égek Istensége!
Mért alkotád, miért
Eszményi képekben
A nőt önképedre?

Nélkülök szépséged
Minden alkotása
Szárason, a vizen —
Élve képzeletben
Nincs megkoronázva!

S milyen hűtelenek!
Csupán alakjokra
Vall isteni képed,
De örvény szívökben,
Mind Océán lánya.

A Hepokratás.

Mint ebarrott csorda
Bóg a tenger, ordít a szél.
Minden remek, imádkozik,
Csupán Csató, aki nem fél.

Nincsen Isten! Nincsen ördög!
Ez az egész tudománya.
Fogd be a szád! inti a nép,
Bedobunk az Océánba! !

De Csatónak mitse használt
A jámbor nép kitörése.
Nincsen Isten, nincsen ördög,
A papokat mind kötélre.

Oda szóltam: Ne bántsátok!
Ha nem volt az ó hazába'
Istenét megismerheti —
Oda át — Amerikába'!!

Petri Ádám,
költő, takács-m.

Telefonhírek.

Budapest, 1911 május 5.

Hieronymii halála.

A tegnap elhunyt kereskedelemügyi
miniszter halála pártkülönbség nélkül
nagy részvétet keltett.

A képviselőház mai ülésén Berzevicy
Albert elnök meleg hangon parentálta
el Hieronymit. Indítványozta, hogy a
Ház fejezze ki az özvegy előtt részvétét,
a gyász jeléül napolja el ülését, a
a képviselőház testületileg vegyen részt
a temetésen, a ravatalra helyezzen kos-
szort, érdemeit örökítsék meg a Ház
jegyzőkönyvében és temetése az ország
költségén történjék.

Khuen-Héderváry miniszterelnök mi-
niszterársai nevében adott kifejezést a
gyászeset fölött érzett részvétnak.

Az elnök előterjesztéséhez hozzájárul
az összes párt vezérszónoka is.

A király és József főherceg részvé-
tüknek adtak kifejezést.

Kombinációk

is folynak már a kereskedelemügyi tárca
betöltésére. Egyelőre Lukács László az
ideiglenes kereskedelemügyi miniszter.
Kambinálják Láng Lajost, Hegedüs Lo-
rántot és Tisza István grófot. Van egy
másik kombináció is, amely szerint
ketté választanák a kereskedelemügyi
miniszteriumot és a vasut miniszter Hol-
lán Sándor, a közmunka és kereskede-
lemügyi miniszter Serényi Béla gróf, a
földmívelésügyi miniszter Kabos Ferenc
lenne.

A trónörökös

ma általános meglepetésre váratlanul
Budapestre érkezett. Politikai körökben
azt hiszik, hogy azért jött a trónörökös,
hogy a már létrejött katonai megegye-
zést meghiusítsa. Félhivatalosan ugy
magyarázzák a dolgot, hogy a trón-
örökös állandóan a király mellett akar
lenni.

NAPIHIREK.

Devics Alajos. Egy érdemes tisztviselő
hunyta le a szemét. Devics Alajos városi
közgyám munkában töltött életének hatvan-
nyolcadik évében ma reggel meghalt. Az el-
hunyt öreg ur, aki a városban mindenkinek
csak Lojzi bácsija volt, 38 évig állott a vá-
ros szolgálatában. Devics Alajos nemrégén
betegeskedni kezdett és még csak rövid ne-
hány nappal ezelőtt is még volt remény fel-
gyógyulásához. A napokban azonban rossz-
szabra fordult az állapota és ma reggel meg-
halt. Devics Alajos közgyám halála az egész
városban általános, mély részvétet keltett.

Elhalasztott közgyűlés. A bajai céllövész
társulat folyó évi május hó 1-ére kitűzött
közgyűlését a rossz időjárás miatt folyó hó
7-én d. e. fél 11 órára halasztotta, mely a
városi tanácssteremben a megjelentek számára
való tekintet nélkül meg fog tartatni. A ta-
gok ez uton hivatnak meg a közgyűlésre.

A szentjánosi iskolaterveket most ter-
jesztette fel a tanács a minisztériumhoz jó-
váhagyás végett. Hogy mikor fognak az épi-
téshez, az még sötét titok, mert a telekvá-
sárlásra vonatkozó közgyűlési határozat még
mindig ott késik valamelyik miniszteriumi
asztafiókban.

Vásárok. Kishegyesen május hó 14-én
és 15-én. Katymáron pedig május hó 22-én
országos vásár lesz. Mindkét vásárba min-
dennemű állat felhajtható.

Népesedési mozgalom. Az elmúlt április
hónapban Baján 43 gyermek született és ez-
zel szemben 49 haláleset fordult elő. Az el-
haltak közül 5 idegen volt és így a termé-
szetes apadás a múlt hónapban csupán egy
emberélet. Ez is haladás a mi szomorú vi-
szonyaink között.

Méhészeti előadást tart Nagy János mé-
hészeti gazdasági szaktanár május 17-én d. u.
2 óraker és 18-án d. e. 8 óraker a tanító-
képzőben, 18-án d. u. 2 óraker Lamberger
Mór méhészében és 19-én d. e. 8 óraker a ker-
tesztség iskolában.

Utca rendezés. A tanács legutóbbi ülésén
elhatározta, hogy az őszi kövezési mun-
kaprogrammba felveszi a Honvéd-, Szentlászló-
és Kinizsi utcák kikövezését. Ezért felhív-
ták a mérnöki hivatalt, hogy tegyen ez irány-
ban előterjesztést.

Noé permetezőpor, réz-
kénpor, kénmáj, kékkő,
raffiaháncs

legjobb minőségben és leg-
::: olcsóbb napi árban. :::

Rézkénporló,

szabadalmazott

PERMETEZŐ

vehető szélkazánállal, tökéletes berendezéssel.
Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű.

(Napjegyű.)

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

Jóváhagyott határozat. A belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlésnek azon határozatát, amelyben a törvényhatósági bizottság megszavazott Weisz István hordójelzőnek az 1909-ik és 1910-ik évre fizetési pótlékot.

Elveszett egy kis leány. Nagy sirással, kétségbe esve állított be a rendőrséghez egy szegény asszony és azt panasolta, hogy 10 esztendő kis lánya tegnapelőtt este eltűnt hazulról és azóta nem került elő. A kis lányon szürke lüszter szoknya, karton bluz, csikos delin kendő és sárga gombos cipő van. Ha valaki a kislányt véletlenül meglátja, úgy tegyen arról jelentést a rendőrségnek.

Ha sósborszeszről van szó, akkor csak dr. Borovszky-féle »BOROLINT« vegyünk. Kapható mindenütt.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101.

NEU zsidárús BAJA

54. Erzsébet királyné-utca 54.

VESZEK

uraságoztól levett ruhákat, egyenruhát, cipőket, ágytollat, vörös- és sárga rezet, kerékpárok, fegyvereket, törött aranyat, ezüstöt, fehérneműt szóval minden értékes tárgyat a legmagasabb árban.

Ugyanott egy csinos matt szoba-butor, egy faragott háló, egy kávéházi teljes berendezés márványasztalokkal, különféle butorok is eladók minden elfogadható árban.

Egy új óriási stráfkocsi
szintén eladó.

Egy kávéházi kassza, tükrök, egy nagyszerű jégszekrény sürgősen eladó.

Kivánatra házhoz is elmegyek!

Szombat és ünnepnap zárva.

A „SZEGEDI KERESKEDELMI és IPARBANK“

szavazatra jogosult tisztelt részvényesei 1911. évi május hó 15 én,
hétfőn délután 6 órakor az intézet saját helyiségében

RENDRIVÜLI KÖZGYŰLÉST

tartanak, melyre a t. részvényesek az alapszabályok 24. §-a értelmében ezennel meghívotnak.

Ezen közgyűlés napirendje:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság indítványa az alaptőke felemelése tárgyában.
3. Az alapszabályok 2. 40., 69., és a nyugdíjszabály 3., 4., 9. és 14. pontjainak megváltoztatása
4. Netáni indítványok az alapszabályok 9. §-a értelmében.

SZEGED, 1911. április 29-én.

Az igazgatóság.

JEGYZET. Az alapszabályok 25. §-a értelmében minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, részvényeit 8 nappal a közgyűlés előtt a bank pénztárainál Szegeden, Baján, Nagykikindán és Pancsován, vagy a »Magyar Általános Hitelbank«-nál Budapesten térítvény ellen letenni tartozik.

Az Árpád-utcában kiadó
egy 3 szobás lakás,
ugyanazon házban
egy 4 szobás lakás.
Mindkét lakáshoz megfelelő mellék-
helyiség. Bővebb felvilágosítást ad
POLLÁK BERNÁT BAJA.

Fűszerüzlet eladás.

Bácsalmáson a kis állomásnál
levő jó forgalmu

**fűszerüzletem,
házzal együtt,**

betegség miatt azonnal eladó.

Özv. Pfeiffer Ádámné.

Damjanich utcai

H Á Z A M,

mely áll 4 szoba, konyha,
kamra, félszer és istállóból
f. é. augusztus hó 1-re bérbeadó.

Özv. Beyer Adolfné.

Régi ablakok, ajtók,
üzletajtók **eladók**
Szerietics Mátyásnál
Baja, Arany János utca 6. sz.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Rézgálicz, Rézkénpor, Kénmáj és Raffiaháncs
legjutányosabb árban kapható
Stampfl Jenő cégnél Baján.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja! 1904. St. Louis Grand Prix.

KRISTÁLY
ÁSVÁNYVIZ

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrocarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik.
Az emésztést elősegítő pompás asztali víz.

Telefon 81. sz.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Telefon 81. sz.

Stampfl Jenő fűszerkereskedő cégnél Baja.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.

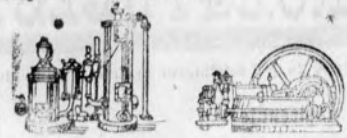
A Kristály ásványvíz árai: 1/2 liter 35 fill., 1 liter 46 fill., 1 1/2 liter 56 fill.

Üres üvegek visszavételnek: 1/2 literes 12 fill., 1 literes 16 fill., 1 1/2 literes 20 fillérért

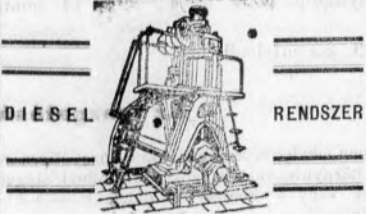
Kalmár és Engel

Motor és Gépgyár

Városi raktár és iroda Gyár
V., Lipót-körút 22. BUDAPEST V., Úteg-utca 19.
Világhírű! Eredeti! „Benz.”

Szivógézmotor telep. — A jelenkor leg-
olcsóbb üzeme. „Benz” nyersolajmotor.

Elismert legjobb gyártmány.
Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészleteit,
amelyek bámulatos egyszerű szerkezetűek

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek.
Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérn.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölcönöket

főldekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonnyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

MEGJELENT

Révai Nagy Lexikona

II. kötete.

KAPHATÓ:

IFJ. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében
.. BAJÁN ..

Gsekély havi részletfizetésre is kapható.

**Ki a tisztaságot szereti,
az rakassa ki a
konyháját és folyosóját
cementlapokkal.**

Gsináltasson műköből kutfedőlapot.
Yegyen favályu helyet cementvályut.
Kasználjon fahordók h. cementvzartályt.
Kalkalmazzon vízvezetéshez cementcsöv.
Falépcső helyett műkölépcsőt.
Elvállal bármily betonmunka készítését és
műkövek gyártását. Árjegyzékkel és költség-
vetéssel készséggel szolgál Grünhut Miksa
Spitzer-féle téglá és cementáruggyára.
Telefon szám 111. Telefon szám 111

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Carl Kronsteiner viharerős mész Homlokzat festéke

(törvényesen védve.)

Ötven színárnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb, évtizedek óta a legjobbnak bizonyult és minden utánzatnál jobb. Egyedül célszerű mázólo anyag egyszer : : : : már festett homlokzatnál is. : : : :

Zománc-homlokzat-festék

szintartó, egyszerű átfestésnél már fed, nem kell előbb alapozni. zománc-kemény, s csak hideg vízzel felkeverve használható. Fertőtlen, mérgegmentes, vízhatlan. Ideális festék belső helyiségekre, festetlen homlokzatokra, faépületekre, u. m.: felszer, pavillon, kerítésekre s.b. Kapható minden változatban és négyzetméterenként 5 fillérbe kerül. — Mintakönyv és használati utasítás ingyen és bérmentve. — Carl Kronsteiner, Wien III., Hauptstrasse 120. — Kapható:

Wagenblatt és Henerári kereskedésében Baján.

